

PĀRSKATS

par Ērgļu novada bāriņtiesas darbu 2016.gadā

Ērgļu novada bāriņtiesa (turpmāk – bāriņtiesa) darbojas saskaņā ar Ērgļu novada domes 2007.gada 28. februārī apstiprināto nolikumu, pamatojoties uz Bāriņtiesu likumu, Civillikumu, citu normatīvo aktu un publisko tiesību principiem, prioritāri nodrošinot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību. Bāriņtiesai savā darbā jāprot ievērot ne tikai likuma prasības, bet jāspēj saglabāt arī vienkāršība un cilvēcība, jo mūsu lēmumi, vairāk vai mazāk, ietekmē cilvēku dzīves.

Darba organizācija

Bāriņtiesas sastāvā ir bāriņtiesas priekšsēdētāja Vineta Bagatska, bāriņtiesas locekles Lilita Knēziņa, Sandra Konovalova, Baiba Cielēna, Dace Dombrovska. Bāriņtiesas sēdes protokolē Teiksmā Eglīte.

Bāriņtiesas lietas izskata bāriņtiesas sēdēs un lēmumus pieņem koleģiāli. Gadījumos, ja bērns atrodas veselībai un dzīvībai bīstamos apstākļos, bāriņtiesas priekšsēdētājs vai bāriņtiesas loceklis pieņem vienpersonisku lēmumu par bērna izņemšanu no ģimenes. 2016.gadā bāriņtiesa pieņēma 29 lēmumus. Bāriņtiesas priekšsēdētāja pieņēma vienu vienpersonisko lēmumu ar kuru tika pārtrauktas aizgādības tiesības vienam vecākam uz diviem bērniem. 2016.gadā neviens bāriņtiesas lēmums nav pārsūdzēts administratīvajā tiesā.

Savā ikdienas darbā bāriņtiesa veic dzīves apstākļu pārbaudes ģimenēs, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērnu attīstība un audzināšana, aizbildnībā esošiem bērniem, audžuģimenēs un sociālās rehabilitācijas institūcijās ievietotiem bērniem, personām ar ierobežotu rīcībspēju, pēc tiesas pieprasījuma lietās par uzturlīdzekļu piedziņu, saskarsmes tiesību izmantošanu, viena vecāka aizgādības noteikšanu, kā arī pēc informācijas saņemšanas no institūcijām un privātpersonām par apstākļiem ģimenēs, kad nepieciešams rīkoties atbilstoši bāriņtiesas kompetencei. Bāriņtiesa personas aicina uz pārrunām, veic izskaidrojošu, profilaktisku darbu vecāku, bērnu un jauniešu izglītošanai un tiesiskajai aizsardzībai. Bāriņtiesa pieprasa Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai izgatavot apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, izsniedz tās bērniem un jauniešiem.

Bāriņtiesa iesaistījusi situāciju risināšanā, kad skolēni neievēro izglītības iestāžu iekšējās kārtības noteikumus; veikusi pārrunas ar skolu audzēkņiem par bērnu tiesību un pienākumu savstarpējo mijiedarbību, par atbildību par izdarītajiem pārkāpumiem. Tika organizētas starpinstitucionālās sadarbības sanāksmes, kurās problēmu risināšanā iesaistījās dažādu institūciju speciālisti.

Bāriņtiesa veiksmīgi sadarbojas ar sociālo dienestu, kopīgi veicot dzīves apstākļu pārbaudes, risku izvērtēšanu ģimenēs. Uzskatu, ka ir veiksmīga, un vienlaikus arī pilnveidojama, sadarbība ar izglītības iestādēm, Valsts policiju, ģimenes ārstiem. Bāriņtiesa atzinīgi vērtē psiholoģes Indras Dičas veikto darbu ar vecākiem un bērniem. Šogad pirmo reizi vecākiem, aizbildņiem, audžuģimenēm bija iespējams

uz vietas novadā apmeklēt psiholoģes Indras Dičas un sociālā dienesta speciālistes Signes Masaļskas organizētās nodarbības “Ceļvedis, audzinot pusaudzi.”

Bāriņtiesa sniedz konsultācijas novada iedzīvotājiem bāriņtiesas kompetences jautājumos; palīdz sagatavot prasības pieteikumus tiesai par uzturlīdzekļu piedziņu, laulības šķiršanu, palīdzēja sagatavot prasības pieteikumus tiesai par aizgādībā esošo personu rīcībspējas ierobežojumu apjoma pārskatīšanu; tika sagatavoti privātpersonu iesniegumi zvērinātiem tiesu izpildītājiem, iesniegumi uzturlīdzekļu garantijas fonda administrācijai.

Ikdienas darbības nodrošināšanai nosūtīti 197 dokumenti, saņemti 140 fizisko un juridisko personu iesniegumi, ienākošie dokumenti.

Bāriņtiesa 11 reizes piedalījies tiesas sēdēs Madonas rajona tiesā, tiesas procesos būdama gan prasītājs, gan tiesas pieaicinātā iestāde viedokļa un atzinuma sniegšanai. Bāriņtiesa pārstāvēta lietās par aizgādības tiesību atņemšanu, lietās par saskarsmes tiesību noteikšanu, lietās par personu rīcībspējas apjoma pārskatīšanu, lietā par pieņemtā lēmuma par pagaidu aizsardzību pret vardarbību atcelšanu.

2016.gadā divi bāriņtiesas darbinieki apguva 166 stundu profesionālās pilnveides programmu “Bāriņtiesas vadība un organizācija.” Bāriņtiesas priekšsēdētāja un locekļi apmeklēja Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, Latvijas pašvaldību mācību centra un citu izglītojošo iestāžu organizētos seminārus.

Aizgādība

Pārskata gada laikā bāriņtiesa 3 mātēm pārtraukusi aizgādības tiesības uz 5 bērniem. 2016.gadā vienai mātei atjaunotas aizgādības tiesības uz 4 bērniem un vienam tēvam – uz 2 bērniem. Ar Madonas rajona tiesas spriedumu uz bāriņtiesas prasības pieteikuma pamata atņemtas aizgādības tiesības vienai mātei. Viena bāriņtiesas prasība par aizgādības tiesību atņemšanu tēvam uz vienu bērnu tiks skatīta nākošajā gadā. Lietās par bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu notiek veiksmīga bāriņtiesas un sociālā dienesta sadarbība. Par 3 bērniem pieņemts lēmums, ka bērnu nodošana citas personas aprūpē Latvijā atbilst bērnu interesēm, jo vecāki izbrauc strādāt uz ārzemēm uz laiku, kas ilgāks par 3 mēnešiem.

Ārpusģimenes aprūpe

Uz 2016.gada 31.decembri aizbildņa pienākumus atbildīgi veic 8 personas. No aizbildņiem 6 personas ir bērnu radnieki, 2 personas ar aizbildnībā esošajiem bērniem nesaista radniecība.

2016.gadā no aizbildņa pienākumiem atlaisti 4 aizbildņi. Vienā gadījumā mātei tika atjaunotas aizgādības tiesības uz bērnu, trijos gadījumos aizbildnībā esošie bērni tika sasnieguši pilngadību.

Ērgļu novadā ir 4 audžuģimenes. 3 audžuģimenēs kopā ir ievietoti 5 bērni, bet viena audžuģimene šobrīd bērnus neuzņem. Mūsu audžuģimenēs ir ievietoti bērni no citām pašvaldībām. Savukārt viens Ērgļu novada bērns ir ievietots citas pašvaldības audžuģimenē. Šāds bērnu izvietojums audžuģimenēs izskaidrojams ar audžuvecāku iespējām rūpēties par konkrēta vecuma, dzimuma, rakstura bērniem. Bāriņtiesa aicina novada iedzīvotājus būt aktīviem, izvērtēt savas vēlmes un iespējas un dalīties savā mīlestībā, prasmēs, kļūstot par audžuģimeni! Tā var tikt dota iespēja kādam bērnam

uzaugt ģimeniskā vidē, paliekot tepat savā novadā, izglītoties sev ierastajā mācību iestādē un uzturēt kontaktus ar saviem tuviniekiem.

Uz 2016.gada 31.decembri viens Ērgļu novada bērns atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijā, jo bērnam ir veselības problēmas un audžuģimeni atrast neizdevās.

Adopcijas lietas

2016.gadā divas personas ir atzītas par adoptētājiem un viens bērns nodots adoptētāju aprūpē. Adoptētāji izvēlējušies adoptēt svešu, ārpusģimenes aprūpē esošu bērnu. Bāriņtiesa pārskata gada laikā ir pieņēmusi vienu lēmumu par personas šķiršanu no brāļiem, māsām, pusbrāļiem un pusmāsām adopcijas gadījumā.

Aizgādība

Aizgādībā ir 2 personas. Šo personu ar ierobežotu rīcībspēju aizgādņi ir viņu radnieki. 2016.gadā bāriņtiesa pieņēma vienu lēmumu par aizgādņa iecelšanu mantojumam. Vienā gadījumā atļāva aizgādībā esošai personai atteikties no mantojuma daļas.

Atzinumu sniegšana tiesai

2016.gadā jūtami pieauga bāriņtiesas darba apjoms atzinumu sniegšanai pēc tiesas pieprasījuma lietās par atsevišķas aizgādības noteikšanu vienam no vecākiem, bērna dzīvesvietas un saskarsmes kārtības noteikšanu un izmantošanu. Šī ir ļoti darbietilpīga, komplicēta darbības sfēra, kurā svarīgākais būtu panākt vecāku saprātīgu savstarpējo samierināšanos un izpratni par bērnu labākajām interesēm. To panākt ir gana sarežģīti, tāpēc bāriņtiesa atzinīgi vērtē jebkuru vecāku vēlmi un rīcību nonākt līdz savstarpējam izlīgumam.

Citas lietas

Pārskata gada laikā bāriņtiesa ir pieņēmusi divus lēmumus ar kuriem 4 ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem ir atļāvusi uzturēties pie vecākiem vai brāļiem, māsām, vecvecākiem un personām ar kurām bērns ilgu laiku dzīvojis nedalītā saimniecībā. Vienā gadījumā bāriņtiesa deva atļauju bērnam ciemoties viesģimenē ASV. Vienā gadījumā bāriņtiesa atļāva vecākam sava nepilngadīgā bērna vārdā pieņemt mantojumu.

Apliecinājumi

2016.gadā bāriņtiesas veikto apliecinājumu reģistrā izdarīti 265 ieraksti – sastādīti darījuma aktu projekti, apliecināti darījumi, sastādīti nostiprinājuma lūgumi, apliecināti paraksti uz nostiprinājuma lūguma, sagatavotas pilnvaras, apliecinātas pilnvaras, sastādīti testamentu akti, izgatavoti un izsniegti dokumentu izraksti, izgatavotas un apliecinātas dokumentu kopijas.

Arhīvs

Atbilstoši Arhīva likumam bāriņtiesa veido un uztur arhīvu.

Bāriņtiesas priekšsēdētāja V.Bagatska